

Új elsőfokú eljárás a Hableány hajókatasztrófa ügyében

A vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetésének vétsége és más bűncselekmény miatt C. Y. ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Ítéltábla 2025. június 18-án helybenhagyta a Fővárosi Törvényszék azon döntését, mellyel hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság ítéletét és új eljárásra kötelezte a Pesti Központi Kerületi Bíróságot. Az ítéltábla fenntartotta a vádlott - Budapest közigazgatási területére elrendelt - bűnügyi felügyeletét a megismételt eljárásra utasított bíróságnak a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2023. szeptember 26-án kihirdetett ítéletével halálos tömegszerencsétlenséget okozó vízi közlekedés gondatlan veszélyeztetésének vétsége miatt 5 év 6 hónap fogházbüntetésre, és 6 évre a vízi járművezetéstől eltiltásra ítélte C. Y. vádlottat, a dunai hajóbaleset ügyében megvádolt hajóskapitányt.

Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás lényege szerint a terhelt 2019. május 29-én az esti órákban kapitányi pozícióban a Viking Sigyn szállodahajót vezette a Duna budapesti szakaszán, amikor a Margit híd alatti áthaladásra készülve nem észlelte az előtte haladó Hableány nevű sétahajót, a két jármű összeütközött, a Viking Sigyn pedig maga alá gyűrte a sétahajót. A baleset következtében a sétahajóról vízbe esett 35 személy közül 27-en holtan kerültek elő, egy ember pedig eltűnt.

A bizonyítási eljárás szerint a vádlott nem látta a szállodahajó útjában álló sétahajót, és az sem volt megállapítható, hogy előzési szándékkal követte volna a Hableányt. Az általa elkövetett vízi közlekedési szabályszegést ezért az elsőfokú bíróság – a váddal egyezően – gondatlan vétségnek minősítette. Amikor a terhelt értesült a balesetről – amelynek következtében a sétahajó rendkívül rövid idő alatt elsüllyedt és már nem volt látható a vízfelszínen –, a folyó erős sodrása miatt már nem volt pontosan megállapítható, hogy hány vízbe esett személy szorul segítségnyújtásra, illetve hány személyen nem lehetett volna már semmilyen körülmények között segíteni. Bár a kapitány nem tett maradéktalanul eleget a segítségnyújtásra vonatkozó összes előírásnak, azonban meggyőződött arról, hogy a bajba jutottak mentése megkezdődött. Az eljárás során beszerzett igazságügyi szakértői vélemény – a pszichológiai tesztekre adott válaszai alapján – a vádlott vonatkozásában nem zárta ki, hogy miután értesült a balesetről, sokkos állapotba került, amely időlegesen korlátozta abban, hogy a tőle elvárható magatartást tanúsítsa. A terheltnek ezen állapotát a tanúvallomások is alátámasztották. Erre figyelemmel a kerületi bíróság bizonyítottság hiányában felmentette őt az ellene 35 rendbeli segítségnyújtás elmulasztásának a veszélyhelyzetet előidéző által elkövetett bűntette miatt emelt vád alól.

A bíróság a büntetés kiszabása során súlyosító körülményként vette figyelembe a mérhetetlenül nagy katasztrófát, valamint a jelentős anyagi kárt. Enyhítő körülményként értékelte ugyanakkor a terhelt büntetlen előéletét, hosszú, makulátlan hajóskapitányi tapasztalatát, gyakorlatát, megromlott egészségi állapotát, ténybeli beismerését, azt, hogy súlyos beteg és eltartásra szoruló hozzátartozóiról gondoskodik, továbbá az időmúlást.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyészség, valamint a vádlott és védője is fellebbezést jelentett be.

A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. A terhelt bűnügyi felügyeletét továbbra is fenntartotta. A törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú bíróság feltétlen

hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályszegést követett el, mivel az ítélet meghozatalában olyan bíró vett részt, akitől az ügy elfogulatlan megítélése nem volt várható. A bíró elfogultsága az eljárási cselekményekben, a bizonyítás mikéntjéhez és a tények alapjául szolgáló bizonyítékok bírói mérlegeléséhez kapcsolódóan mutatkozott meg.

A törvényszék hatályon kívül helyező végzése ellen az ügyészség jelentett be fellebbezést, a másodfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

A Fővárosi Ítéltábla nem találta megalapozottnak az ügyészi fellebbezést.

Az ítéltábla nem arról döntött, hogy megállapítható-e a vádlott bűnössége a terhére rótt cselekményben, hanem kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a Fővárosi Törvényszék törvényesen utasította-e új eljárásra a Pesti Központi Kerületi Bíróságot, vagyis, hogy valóban fennállt-e olyan abszolút hatályon kívül helyezéshez vezető ok, amelyet a másodfokú eljárásban nem lehetett orvosolni, és amely kötelezően az elsőfokú eljárás megismétlését vonja maga után.

E vizsgálatot elvégezve az ítéltábla egyetértett a törvényszék azon megállapításával, hogy a 2022. június 21-i tárgyalást követően tett bírói megnyilvánulások ellentétesek a pártatlanság követelményével, azok megalapozzák a bíró kizárását. Az elsőfokon eljáró bíró ugyanis azzal, hogy a tárgyalást követően az ügyésznek – a vádlott és a védő távollétében – kifejtette a bizonyítás menetét és a bizonyítékok értékelésére vonatkozó álláspontját, megsértette az eljárási feladatok megoszlásának elvét, a pártatlanság követelményét, így tőle az ügy elfogulatlan megítélése nem várható. Az elfogult, kizárt bíró eljárását orvosolni pedig kizárólag az ítélet hatályon kívül helyezésével lehet. Az ügyet kizárással nem érintett bírónak kell tárgyalnia, az eljárást a tárgyalási szaktól kell megismételni a bizonyításra vonatkozó eljárási szabályok betartásával.

A döntés a meghozatala napján véglegessé vált.

Az ítéltábla a mai napon haladéktalanul gondoskodott a határozat kézbesítéséről.

Budapest, 2025. július 9.

Fővárosi Ítéltábla
Sajtótitkárság